

بخش دوم در مسیر

نمودار درس هفتم بازگشت

سر آغاز هر حرکت از جمله حرکت به سمت رشد و کمال اندیشه و تفکر است و گام بعد حرکت برای کسب کمالات و مدارج معنوی و انسانی است که با انجام دادن واجبات و ترک محرمات در قلمروهای مختلف ممکن است هر چند مسیر با دشواریهایی ممکن است همراه باشد اما خدا قدرتمندترین قدرتمندان، و پشتیبان ماست فاما الذین آمنوا بالله، اعتصموا به فسید خلهم فی رحمة منه و فضل و یهدیهم الیه صراطا مستقیما

خدای متعال به حضرت داود فرمود: ای داود، اگر روی گردانان از من چگونگی انتظارم برای آنان، مداریم با آنان و اشتیاق مرا به ترک معصیت هایشان می دانستند، بدون شك از شوق آمدن به سوی من می مردند و بندبند وجودشان از محبت من از هم می گسست.

تصمیم های جدید همواره برای تکمیل پیمان های قبلی و پیمودن ادامه راه نیست بلکه گاه برای بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده شده و آثار زیانباری برجای گذاشته است این گونه تصمیم ها توبه نام دارد.

عبد یا آزاد

بُئسَرن حارث به دست امام هفتم حضرت موسی کاظم (ع) توبه کرد و تازنده بود به پیمان خویش وفادار ماند و در سلک مردان پرهیزگار و خداپرست درآمد.

نفس اماره

خوددانی

نفس لواحه

خودعالی

۱- مقصود از انقلاب علیه خود؟
کدام خود علیه دیگری انقلاب می کند
۲- انقلاب علیه خود در چه صورتی
پسندیده در چه صورتی ناپسند؟

ایستادگی در برابر موانع بیرونی
ایستادگی در برابر موانع درونی
حتی انقلاب علیه خود
بدین معنا قیام علیه تمایلات ناپسند با عقل
و سرپیچی از فرمان خدا و ستم به خود
با پیروی از نفس اماره

انقلاب
علیه
خود

حقیقت توبه (بازگشت)

همین که انسان در دل احساس
پشیمانی کند و گوید کاش این
کار را نمی کردم توبه انجام و گناه
بخشیده می شود
امام باقر (ع) برای توبه کردن
پشیمانی کافی است.
البته در دل (استغفر الله) گوید نه
بازبان

۲- خداوند بازگشتش
به سوی بنده
و گشایش درهای
رحمت و آرامش قلب
بنده اش

۱- بندگان بازگشتن
از گناه به سوی خدا
و قرار گرفتن
در عفو و غفران خدا

رسول خدای فرماید: التائب من الذنب کمن لا ذنب له کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است.

امیرالمومنین می فرماید: التوبه تطهر القلوب وتغسل الذنوب توبه دل هارا پاک می کند و گناهان را می شوید.

توبه و پاکی

توبه

گناه = آلودگی

پاک شدن از آلودگی هاست

توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد این عمل را پیرایش یا تخلیه می گویند

نکات
پیرامون
توبه

۱- بخشش
همه گناهان
حتی شرک

۲- توبه همراه
با ایمان و عمل
صالح علاوه
بر پاک کردن
گناه گناهان
رابه حسنات
تبدیل می کند

۳- توبه
در جوانی
آسان ترست
و خداوند توبه
جوانان
را دوست دارد

۴- در توبه
همیشه باز اما
توفیق توبه
همواره میسر
نیست

۵- تکرار توبه
اگر واقعی باشد نه
تنها موجب دور شدن
از خدا نیست بلکه
موجب محبوب شدن
و جلب رحمت خدای
شود

نکته

۱- خداوند به پیامبر پیام میدهد قل یا عباد الذین اسرفوا علی انفسهم لاتفتنوا من رحمة الله ان الله یغفر الذنوب جمیعا انه هو الغفور الرحیم (بخشش همه گناهان)

۲- خداوند می فرماید کسی که بازگردد و ایمان آورد... (تبدیل گناه (سینات) به حسنات)

۳- پیامبر (ص) چیزی نزد من محبوب تر از جوان توبه کار نیست (توبه در جوانی آسان تر)

۵- ان الله یحب التوابین و یحب المتطهرین (توبه واقعی جلب رحمت و محبت خدا)

حیله های شیطان (حیله و فریب)

۱- وعده توبه باگناه کن بعد توبه کن و مایوس کردن از رحمت الهی
 طمع زفیض کرامت مبرکه خلق کریم گنه ببخشدوبر عاشقان ببخشاید
 مقیم حلقه ذکر است دل بدان امید که حلقه ای ز سر زلف یارب گشاید (حافظ)

۲- کشاندن به تسویف (سوف) (به زودی) بیشتر برای جوانان (دام و سبب عادت به گناه شده
 و ترک گناه مشکل می شود)

۳- انسان را گام به گام و آهسته به سمت گناه می کشاند تا در این فرایند تدریجی
 متوجه زشتی و قبح آن نشده و توبه نکند. (رساندن به شقاوت)

مراحل تکمیلی توبه

فردی

۲- جبران حقوق الهی (مهم ترین حق خداوند
 اطاعت و بندگی) و حقوق مردم (مادی
 و مهمتر از آن معنوی) دروغ- غیبت- تهمت- بی
 حرمتی به والدین- نشر کتاب و شبکه برای
 فساد یا ضد دین

دوره کم شدن
 انعطاف، تثبیت
 خوی ها و خصلت
 ها صفات ناپسند
 مثل ریشه های
 نهال بعد قوی تر
 تبدیل به درخت

دوره پیری

۱- عدم
 تکرار گناه (المستغفر من
 الذنب ویفعله
 کالمستهزئ بریه) (امام
 رضاع)

بهترین زمان توبه
 امکان بیشتر و انجام
 آن آسان تر
 و جبران گذشته
 راحت تر
 دوره انعطاف
 پذیری، تحول
 و دگرگونی

دوره جوانی

اجتماعی

ربا خواری- رشوه گرفتن- بی توجهی به
 عفاف و پاکدامنی- ظلم کردن و ظلم
 پذیری- اطاعت از غیر خدا
 مهم ترین راه اصلاح امر به معروف
 و نهی از منکر

تا چه زمانی برای
 توبه کردن مهلت
 داریم؟

تمام عمر ظرف زمان توبه

۱۱۵. وجود کدام خصوصیت در جوانان توبه را برای آنان آسان ترمی کند و حضرت علی (ع) درباره تخلیه فرمودند: ... سراسری انسانی* ۹۶

- ۱- تثبیت خصلت ها- التوبة تطهر القلوب وتغسل الذنوب ۲- تثبیت خصلت ها - التائب من الذنب كمن لا ذنب له
- ۳- انعطاف پذیری -التائب من الذنب كمن لا ذنب له ۴- انعطاف پذیری- التوبة تطهر القلوب وتغسل الذنوب
۱۱۶. مهم ترین بخش حق الناس و حقوق الهی به ترتیب چیست؟ سراسری تجربی ۹۶
- ۱- حقوق معنوی-توحید ذاتی ۲- حقوق مردم -توحید ذاتی ۳- حقوق معنوی-توحید عبادی ۴- حقوق مردم-توحید عبادی

۱۱۷. خداوند به حضرت داود (ع) در مورد توبه کنندگان چه فرمودند؟ (سراسری ریاضی ۹۴)

- ۱- ای داود! معصیت گناهکاران به هنگام توبه بخشیده می شود.
- ۲- ای داود! توبه ی گناهکاران موجب غفران و بخشودگی گناهان است.
- ۳- اشتیاق معصیت کاران به هنگام توبه به قدری است که بند بند وجودشان از محبت من لبریز می شد.
- ۴- اشتیاق من برای ترک معصیت گناه کاران به قدری است که اگر آنان می دانستند از شوق آمدن به سوی من جان می دانند.

۱۱۸. کدام روایت بیانگر خروج گناهان از قلب و شست و شوی دل با توبه است و این عمل چه نام دارد؟ سراسری هنر ۹۵

- ۱- التائب من الذنب كمن لا ذنب له- پیرایش
- ۲- التائب من الذنب كمن لا ذنب له- پشیمانی
- ۳- المستغفر من الذنب و یفعله كالمستهزی بر به- پیرایش ۴- المستغفر من الذنب و یفعله كالمستهزی بر به- پشیمانی

۱۱۹. کدام روایت بیانگر خروج گناهان از قلب و شست و شوی دل با توبه است و این عمل چه نام دارد؟ (سراسری انسانی ۹۴)

- ۱- التائب من الذنب كمن لا ذنب له- پشیمانی
- ۲- التائب من الذنب كمن لا ذنب له- پیرایش
- ۳- المستغفر من الذنب و یفعله كالمستهزی بر به- تخلیه ۴- المستغفر من الذنب و یفعله كالمستهزی بر به- استغفار

۱۲۰. علاوه بر پشیمانی از گذشته چه کارهای دیگری لازم است تا توبه ی انسان کامل شود؟ (سراسری تجربی ۹۴)

- ۱- انقلاب علیه خود- جبران حقوق الهی- توبه ی اجتماعی
- ۲- انقلاب علیه خود- جبران حقوق مردم- جبران حقوق الهی
- ۳- تصمیم بر تکرار نکردن گناه - جبران حقوق الهی- توبه اجتماعی
- ۴- تصمیم بر تکرار نکردن گناه - جبران حقوق مردم- جبران حقوق الهی

۱۲۱. بازگشت لطف و آمرزش الهی به انسان و بازگشت از گناه به سوی فرمان برداری توبه ی و..... را ترسیم می کند که مفهوم دوم از دقت در پیام عبارت به دست می آید. سراسری ریاضی ۹۲

- ۱- معبود-عبد-المستغفر من الذنب و یفعله كالمستهزی بر به ۲- عبد-معبود -المستغفر من الذنب و یفعله كالمستهزی بر به
- ۳- عبد -معبود- التائب من الذنب كمن لا ذنب له ۴- معبود-عبد- التائب من الذنب كمن لا ذنب له

۱۲۲. دروغ، ظلم پذیری ، غیبت و ریاخواری ، به ترتیب از گناهان و..... و..... می باشد و راه اصلاح و معالجه ی جامعه از این بیماری ها انجام..... است. سراسری تجربی ۹۱

- ۱- فردی - اجتماعی - فردی - اجتماعی - توبه ی فردی و اجتماعی
- ۲- فردی - فردی - اجتماعی - اجتماعی - توبه ی فردی و اجتماعی
- ۳- فردی - فردی - اجتماعی - اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر ۴- فردی - اجتماعی - اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر

۱۲۳. مفهوم این سخن امام رضا (ع) که فرموده است المستغفر من الذنب و یفعله كالمستهزی بر به آن جامع حق می شود که واقعیت نیافته باشد. سراسری انسانی * ۹۰

- ۱- تصمیم بر تکرار نکردن گناه ۲- جبران حقوق مردم ۳- پشیمانی از گذشته ی گناه آلود ۴- جبران حقوق مسلم خالق متعال

تست

۱۲۴. شست و شوی گناهان از درون آلوده ی انسان گنه کار توبه نام دارد که به ... تعبیر می شود و کمک کننده به چنین تاثیری است و پیام المستغفر من الذنب و یفعله کالمستهزی بر به این است که یک مرحله از مراحل توبه ... است. سراسری ریاضی ۹۰*

- ۱- تخلیه-ایمان و عمل صالح -جبران حقوق مردم ۲-پیرایش - ایمان و عمل صالح-تصمیم بر تکرار نکردن گناه
- ۳-تخلیه-پشیمانی از گذشته-جبران حقوق مردم ۴-پیرایش- پشیمانی از گذشته-تصمیم بر تکرار نکردن گناه

تست

۱۲۵. انسان تائب تصمیم جدی بر تکرار نکردن نافرمانی خداوند دارد تا به گرفتار نگردد. سراسری خارج از کشور ۸۷*

- ۱-الم اعهد الیکم یا بنی ادم ان لا تعبدوا الشیطان ۲-لو کنا نسمع اونعقل ما کنا فی اصحاب السعیر
- ۳- المستغفر من الذنب و یفعله کالمستهزی بر به ۴-انما نملی لهم لیزدادوا اثما ولهم عذاب مهین

تست

۱۲۶. بی توجهی به عفاف و پاک دامنی و اطاعت از غیر خدا ، به ترتیب از گناهان ... و است و نیازمند به توبه ی و طریق تحقق آن عمل به فریضه ی می باشد. سراسری انسانی ۸۷

- ۱- فردی-فردی- فردی- امر به معروف و نهی از منکر ۲- فردی-فردی- فردی-جهاد اکبر یا مبارزه با خود حیوانی
- ۳- اجتماعی- اجتماعی- اجتماعی- امر به معروف و نهی از منکر ۴- اجتماعی- اجتماعی- اجتماعی-جهاد اکبر یا مبارزه با خود حیوانی

تست

۱۲۷. اگر کسی استغفار واقعی را به تاخیر بیندازد ، استغفار را بی خاصیت می کند اثر بدتر چنین استغفاری مانند کسی است که سراسری هنر ۸۷*

- ۱-پروردگارش را مسخره کرده است. ۲-انکار هیچ توبه ای نکرده است.
- ۳-عمر خود را به بطالت و بیهودگی گذرانده است. ۴-خودش را مسخره کرده و توبه اش قبول نخواهد بود.